

МІСЦЕ БІОЕТИКИ У ФІЛОСОФСЬКИХ ВИМІРАХ ЛЮДЯНОСТІ

У час безкомпромісної боротьби добра і зла, коли вирішується доля не лише України, а й цілої планети, несемо відповідальність за збереження життя на Землі [1]. В сучасному суспільстві людство стоїть перед моральним вибором між злом і добром. Цей вибір старий, як світ. Тема справедливості пронизує і відомий рукопис минулих тисячоліть – Біблію. В ній міра людяності відображена у біблійних заповідях, які не втратили актуальності у сьогоденні.

У царині соціально-філософських міркувань щодо людяності по відношенню до усього живого особливе місце посідає порівняно молода наука – біоетика. [2]. Це наука про органічне поєднання новітніх досягнень біології та медицини з духовністю. У сучасному суспільстві вона стала ознакою цивілізованості. Сукупність понять і принципів біоетики направлені на моральне вдосконалення людства, охорону прав і достоїнств людини у зв'язку з досягненнями сучасної науки (молекулярної генетики, генетичної інженерії, біотехнологій) [3-4].

Одним з напрямків її дослідження є відповідність вчинків науковців у сфері досліджень біологічної, медичної, екологічної науки моральним нормам та цінностям людства. Тому біоетику можна вважати частиною моральної філософії. Тут мова іде про законність втручання новітніх досягнень сучасної науки у покращення буття людини, іншими словами “не все, що технічно можливо, етично» [3]. Моральні критерії біомедичного втручання у людське життя та здоров'я ґрунтуються на тому, що людина є особистістю, а отже цінністю об'єктивною, надприродною і недоторканою. Однак за цими поняттями людяності іноді приховане втручання, яке не має нічого спільного з охороною здоров'я. Сьогодні ми це бачимо на прикладах деяких аспектів застосування генної інженерії або клонування, спробами застосування нових методів лікування, винайдення і впровадження нових лікарських препаратів, досягнень у галузі нанобіотехнологій. Все це вимагає морально-етичної і правової регламентації у рамках закону та

людства. Тобто встановлення меж дозволеного, які відповідали б поняттям медика «не нашкодь» [4].

З погляду персоналістичної біоетики [1-3] однозначно, що людське життя потрібно шанувати і захищати від моменту запліднення до природної смерті. Не можна допустити його зневаги через штучний аборт, клонування, евтаназію та інших аспектів генної інженерії, репродуктивних технологій та біомедичних маніпуляцій.

Науковці і філософи останнім часом дедалі частіше запитують себе: до якої міри законним є втручання у природу [2-4] з метою її модифікації? Впроваджувати нові досягнення науки і техніки необхідно із дотриманням етичних засад. Такий підхід визначає гуманний характер помислів і вчинків сучасної людини.

Список використаної літератури:

1. Волинка Г.І. Філософські науки: Посібник для аспірантів і пошукувачів [Г.І.Волинка, Н.Г. Мозгова, Ю.О.Федів]. - К.: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. - 104 с.

2. Степаненко М.Д. Сучасні трансформації життєвого простору особистості як поля її життєтворчості //Гуманітарний часопис: Збірник наукових праць. Харків: ХАІ, 2005. - № 3. - С. 63 - 67.

3. Терешкевич Г. Т. Біоетика в системі охорони здоров'я і медичної освіти: Навч. посібник. – Львів: Світ, 2008.–344 с.

4. Goldim, J. R. . Revisiting the beginning of bioethics: The contribution of Fritz Jahr (1927). //Perspect Biol Med, Sum, 2009.-P.377—380.